

ДО
ОБЛАСТНИТЕ УПРАВИТЕЛИ

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

Конкретен повод да се обърна към Вас са десетките случаи на жени и деца, пострадали от домашно насилие и липсата на достатъчно кризисни центрове в страната, които да поемат навременната грижа за жертвите и аз като омбудсман не мога да остана безучастна към този тревожен факт.

Известно е, че в България кризисните центрове са едва 13 и винаги са пълни. В 18 от 28 областни центрове няма място за настаняване на жертви на насилие. Съгласно минималните стандарти на Съвета на Европа, на всеки 10 000 души трябва да има поне едно място за кризисен прием на жени, за които няма друга безопасна алтернатива. Липсата на кризисни центрове и неефективното им географско разпределение, се отбелязва като основен проблем на България във всички международни и европейски препоръки и доклади.

Припомням, че съгласно Преходните и заключителните разпоредби на Правилника за прилагане на Закона за социалните услуги „кризисен център“, е „комплекс от социални услуги за деца и/или лица, пострадали от насилие, трафик или друга форма на експлоатация, които се предоставят за срок до 6 месеца и са насочени към оказване на индивидуална подкрепа, задоволяване на ежедневните потребности и правно консултиране на потребителите или социално психологическа помощ, когато се налага незабавна намеса, включително чрез мобилни екипи за кризисна интервенция.“ Достъп до такава социална услуга е право на всеки български гражданин и ние трябва да положим максималните усилия, за да осигурим това право.

Отново подчертавам, че има остра нужда в страната да се развият и разширят социалните услуги, предоставяни на жертвите, така че те да имат на разположение повече инструменти за защита и помощ, в зависимост от вида насилие и интензитета му.

Като омбудсман и защитник на правата на гражданите, многократно съм отбелязвала, че са необходими спешни мерки за разкриване на кризисни центрове, които да станат съществена част от мрежата от услуги, които да подкрепят жертвите и да работят на всички нива – като превенция, защита и рехабилитация. Разбира се разкриването на кризисен център не е единственото решение на проблема с домашното насилие. Моята позиция е, че е необходимо да се осмисли от всички институции и участници в процеса на превенция и защита от домашно насилие, прилагане на холистичен подход на работа, който да адресира този огромен проблем за нашето общество в неговата цялост. Трябва да работи за изграждане на адекватен капацитет за реакция в случай на домашно насилие, да се подобри взаимодействието и координацията между участниците в подкрепа на жертвата, да се работи за промяна на обществените нагласи и норми.

Известно е, че към този момент инициативата за разкриване на социални услуги, е вменена изцяло на общините, но с влизането в сила от 01.01.2020 г. на новия Закон за социалните услуги, се създава възможността и областните управители да поемат такава инициатива, което ми дава и основание да Ви препоръчам да започнете подготовка за тази нова отговорност. Основавам моята препоръка и на нормативно закрепената отговорност на областните управители да подпомагат координацията и сътрудничеството на общините на територията на областта при оценка на потребностите от социални услуги, планиране и предоставяне на социални услуги на областно ниво, като социалните услуги на областно ниво са услуги, които се предоставят за удовлетворяване на потребностите на населението на цялата област.

За мен като омбудсман е изключително важно преди процеса на планиране на социалните услуги да бъде извършено задълбочено проучване и събиране на данни за потребностите на хората от областта от подобна социална услуга, което ще даде Ви даде възможност да изградите разбиране за размера на проблема.

Безспорно е, че е необходима надеждна статистика, да се знае какъв е размера на проблема, за да можете и Вие да реагирате по адекватен начин, като се направи и предварителен анализ на необходимите финансови средства.

Изразявам увереност, че разкриването на кризисен център на територията на областта, която управлявате, ще даде възможност не само да се запълни една сериозна празнина в мрежата от социални услуги, но и ще помогне да се развие една чувствителност у гражданите към този тежък проблем.

С уважение,

ДОЦ. Д-Р ДИАНА КОВАЧЕВА
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ